

ISSN 2227-2844

ВІСНИК

**ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

№ 22 (257) ЛИСТОПАД

2012

ВІСНИК

ЛУГАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

*За матеріалами
VI Міжнародної науково-практичної конференції
„Інноваційні процеси в освітньому просторі:
доступність, ефективність, якість”,
присвяченої 10-річчю Українського відділення МАНПО*

№ 22 (257) листопад 2012

Частина VIII

Засновано в лютому 1997 року (27)
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 14441-3412ПР,
видане Міністерством юстиції України 14.08.2008 р.

Збірник наукових праць внесено до переліку
наукових фахових видань України
(педагогічні науки)

Постанова президії ВАК України від 14.10.09 №1-05/4

Журнал включено до переліку видань реферативної бази даних
„Україніка наукова” (угода про інформаційну співпрацю
№ 30-05 від 30.03.2005 р.)

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 3 від 26 жовтня 2012 року)

Виходить двічі на місяць

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. **Дунаєв А. В., Ладига А. И., Попов Э. Н.** Современные проблемы усовершенствования медико-правовой терминологии..... 6
2. **Золотова Г. Д.** Сутність і зміст нехімічних адикцій дітей..... 12
3. **Ковальчук І. А.** Сутність і зміст соціального виховання..... 24
4. **Краснова Н. П.** Етичні підходи у сфері ділових відносин..... 29
5. **Харченко Л. П.** Сприйняття і взаєморозуміння в контексті етики ділового спілкування..... 40

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ

6. **Архипова С. П.** Системи формування готовності соціальних педагогів і соціальних працівників до освіти соціально незахищених категорій дорослих..... 49
7. **Безбородих С. М.** Компетентнісний підхід у підготовці конкурентоспроможного фахівця..... 57
8. **Дроздов Д. В.** Соціально-просвітницький тренінг як умова формування професійних якостей майбутніх тренерів..... 64
9. **Загной Т. В.** Соціально-психологічні особливості навчально-професійної мотивації студентів..... 71
10. **Коваленко С. О.** Соціальне самовизначення учнів ПТУ в контексті формування ціннісного ставлення до праці..... 77
11. **Лях Т. Л.** Мотивація до волонтерської діяльності..... 84
12. **Майборода А. О.** Акмеологічна компетентність майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту..... 91
13. **Отрощенко Н. Л.** Значення соціально-професійної орієнтації в сучасному суспільстві..... 99
14. **Сперанська-Скарга М. А.** Критерії оцінювання рівня сформованості рефлексивного компоненту професійно-педагогічного іміджу майбутніх учителів філологічних спеціальностей..... 106
15. **Тимошенко Н. Є.** Умови професійного самовдосконалення спеціалістів соціальної сфери у ресурсних центрах..... 114
16. **Хорошевська І. В.** Педагогічні умови формування професіоналізму вчителів загальноосвітньої школи в управлінні конфліктами..... 125

ІСТОРИЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З РІЗНИМИ КАТЕГОРІЯМИ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

17. **Бондаренко В. В.** Структура моделі особистості дітей, позбавлених батьківського піклування..... 133
18. **Кальченко Л. В.** Суспільна практика подолання соціального сирітства на теренах України у V-XVII ст..... 142
19. **Костючек М. Ф.** Діагностика стану психологічного здоров'я дітей, постраждалих від торгівлі людьми..... 153
20. **Литвинова Н. А.** Обґрунтування системи профілактики вживання наркотичних речовин підлітками групи ризику..... 159
21. **Мальцева О. І.** Соціальне виховання підлітків засобами мистецтва..... 169
22. **Мотунова Н. В.** Профілактична діяльність кримінальної міліції у справах дітей..... 175
23. **Павлюк Н. В.** Рівень підготовки до сімейного життя розумово відсталих старшокласників як предмет соціально-педагогічного дослідження..... 185
24. **Спіріна Т. П.** Формування мотивації до здорового способу життя у підлітків як соціально-педагогічна проблема..... 193
25. **Терновець О. М.** Деякі аспекти профілактики соціального сирітства..... 201
26. **Юрків Я. І.** Соціально-педагогічна діяльність з підлітками у мікрорайоні загальноосвітнього навчального закладу..... 210

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА В ГРОМАДІ

27. **Белецька І. В.** Особливості молодіжного дозвілля на сучасному етапі..... 220
28. **Доннік М. С.** Соціалізація мешканців соціального гуртожитку в умовах соціально-виховного середовища..... 229
29. **Косенчук О. Г.** Соціально-педагогічні умови формування лідерських якостей старшокласників у позаурочній діяльності на рівні міста..... 238
30. **Островська Н. О.** Заклади освітньої сфери як суб'єкт територіальної громади з формування усвідомленого батьківства молоді..... 246
31. **Пастух Н. В.** Зміст соціально-педагогічної діяльності різнопрофільних соціальних інституцій з неповнолітніми, звільненими від відбування покарання з випробуванням..... 255

ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ДО РОБОТИ З СІМ'ЄЮ

32.	Луганцева О. Г. До питання про лідерство соціального педагога у роботі із сім'єю.....	264
33.	Нагула О. Л. Психологічна сутність поняття батьківська компетентність молодого подружжя.....	272
34.	Сьомкіна І. С. Індивідуалізація роботи як умова ефективної діяльності ЦСССДМ з неблагополучними сім'ями.....	277
35.	Тунтуєва С. В. Індивідуальні методи соціально-педагогічної роботи з жінками, постраждалими від насильства в сім'ї.....	285

ПІДГОТОВКА ПЕНІТЕНЦІАРНОГО ПЕРСОНАЛУ ДО СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ ІЗ ЗАСУДЖЕНИМИ

36.	Караман О. Л. Службова підготовка пенітенціарного персоналу до соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми засудженими.....	392
37.	Третяк О. С. Актуальні проблеми модернізації педагогічних технологій при підготовці майбутніх пенітенціаріїв.....	299
	Відомості про авторів.....	309

качеств будущих тренеров. Среди таких были выделены: личностные, педагогические, психологические, физические, организаторские, коммуникативные, патриотические, прагматические, инновационная активность. Внимание акцентировано на потенциальных возможностях индивидуально-оценочной работы студентов, их способности к активной рефлексии. Также в структуру тренинга внедрены психодиагностические методики с целью актуализации и углубленного понимания будущими тренерами природы профессиональных качеств.

Ключевые слова: социально-просветительский тренинг, профессиональные качества, индивидуально-оценочная работа, рефлексия, психодиагностические технологии.

Drozdov D. V. Socially-educational training as condition of forming of professional qualities of future trainers

The article disclosed the contents of socio-educational training as pedagogical conditions of formation of professional qualities of future coaches. Focuses on the qualities of a specialist: educational, physical, psychological, organizational, personal, communicative, patriotic and pragmatic, innovative activity. Attention has been focused on the potential of the individually-assessed student work, their ability to active reflection. Also in the structure of the training introduced psycho diagnostic methods with a view to mainstreaming and an in-depth understanding of the future trainers of nature competencies.

Key words: socio-educational training, professional quality, individually-assessed work, reflection, psycho diagnostic technology.

Стаття надійшла до редакції 16.09.2012 р.
Прийнято до друку 26.10.2012 р.

УДК 378.015.3.005.32

Т. В. Загной

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ**

Процес вдосконалення підготовки майбутніх фахівців в умовах сучасної освіти зумовлений багатьма чинниками, серед яких суттєвим є мотивація студентів. Проблема мотивації є однією з найважливіших у сучасній психології та педагогіці навчання.

Дослідження навчально-професійної мотивації студентів є завданням, що має велике значення для підвищення ефективності вузівської освіти. Мотиваційно-потрібні компоненти навчальної та навчально-професійної діяльності розглядалися багатьма вітчизняними та

зарубіжними вченими (Л. Божович, Р. Вайсман, О. Леонтьєв, С. Смірнов, Н. Нестерова, Г. Мухіна, В. Апельт, В. Кікоть, В. Якунін, І. Ільїн, П. Якобсон та ін.) У більшості робіт дослідники зосереджували свою увагу на вплив, який чинять педагог і зміст навчальних матеріалів на формування мотивації учнів до навчальної діяльності. Найбільш вивченою на даний момент є навчальна мотивація школярів. Менше уваги приділяється вивченню навчально-професійної мотивації студентів вузу.

У вітчизняній психолого-педагогічній науці дослідження проблеми мотивації згруповані навколо загального методологічного підходу - діяльнісного. Діяльнісний підхід спирається на принцип єдності людської психіки і діяльності, та задає системність у вивченні потрібно-мотиваційної сфери людини. У діяльнісному підході мотив є цілісним способом організації активності індивіда, інтегральним побудником і регулятором діяльності, в тому числі і навчально-професійної [12].

Мета роботи – виявити специфіку навчально-професійної мотивації студентів, що знаходяться на різних етапах соціально-психологічного розвитку в процесі вузівської освіти.

Значний обсяг досліджень, які розкривають особливості навчально-професійної мотивації, пов'язаний з навчальною мотивацією. Остання визначається як приватний вид мотивації, яка включена в навчальну діяльність. Як і будь-який інший вид, навчальна мотивація визначається рядом специфічних для тієї діяльності, в яку вона включається, факторів: по-перше, самою освітньою системою, освітнім закладом; по-друге, організацією освітнього процесу; по-третє, особистісними особливостями студента; по-четверте, особистісними особливостями педагога, насамперед, – пов'язаними з його ставленням к студентам і до своєї професії в цілому; по-п'яте, специфікою навчального предмета.

Дослідження показали, що при аналізі мотивації навчальної діяльності важливо не тільки виявити домінуючий мотив, але і врахувати структуру мотиваційної сфери людини. Так, наприклад, в дослідженні Н. Власової виділяються два плани мотивації – довільний і мимовільний. Довільний план мотивації виявляється тоді, коли мотиви у студента викликаються без сторонньої допомоги. Мимовільна мотивація виникає у випадку навмисного формування мотиву ззовні (наприклад, за допомогою педагогічного впливу) [6].

В останні десятиліття одержав розвиток підхід до навчальної діяльності як до полімотивованої. Цей підхід відображено у роботах А. Маркової, яка розглядає становлення мотивації як ускладнення структури мотиваційної сфери та входних в неї спонук, а також іноді суперечність відносин між ними. У цьому зв'язку в психології використовується класифікація навчальних мотивів з точки зору їх особистісної значущості та функції в системі навчальної мотивації. При цьому виділяються мотиви змістоутворюючі, які не тільки спонукають діяльність, але і додають їй особистісний зміст, і мотиви-стимули, які, діючи паралельно з першими, служать додатковими спонукками.

Змістоутворюючі мотиви, вони ж провідні (Н. Тализіна), домінуючі (Р. Бібріх, І. Васільєв), переважаючі (В. Мільман), визначають спрямованість всієї мотиваційної системи. Якщо студент задоволений тим, як реалізується в діяльності навчання його змістоутворюючий мотив, то він буде прагнути продовжувати її, навіть якщо вона не дозволить реалізуватися мотиву-стимулу.

Стосовно до завдань підвищення ефективності освітнього процесу у вузі доцільно говорити не стільки про навчальну, скільки про навчально-професійну мотивацію, так як саме готовність студента – майбутнього фахівця – до вирішення професійних завдань є метою вищої освіти. На підставі аналізу наукової літератури можна зробити висновок, що мотивація навчально-професійної діяльності – це співвіднесення цілей, які студент прагне досягти, і внутрішньої активності його особистості. У навчанні мотивація виражається у прийнятті студентом цілей і завдань навчання як особистісно значущих і необхідних. Важливим є той факт, що мотивація характеризується спрямованістю, стійкістю і динамікою.

При вивченні навчально-професійної мотивації у вітчизняній науці центральним питанням часто стає питання про структуру мотивації. Поняття «структура мотивації» застосовується, коли мова йде про домінування, ієрархії мотивів, виділення їх основних груп і підгруп [11]. Ієрархічна мотиваційна структура визначає спрямованість особистості студента, яка набуває різний характер залежно від того, які саме мотиви за своїм змістом і будовою стають в той чи інший момент домінуючими.

Дослідники навчально-професійної мотивації (А. Маркова, Л. Божович та ін.) виділяють пізнавальні мотиви, пов'язані з утриманням навчально-професійної діяльності і процесом її виконання, а також соціальні мотиви, обумовлені різними соціальними відносинами студента з іншими людьми [2]. Серед пізнавальних мотивів, у свою чергу, виділяють широкі пізнавальні мотиви, що визначаються орієнтацією людини на засвоєння нових знань, і навчально-пізнавальні мотиви, що характеризуються орієнтацією на освоєння способів добування знань, а також мотиви самоосвіти – спрямованість на самостійне удосконалення способів отримання знання. До соціальних мотивів відносять: широкі соціальні мотиви – прагнення бути корисним суспільству; вузькі соціальні (позиційні) мотиви – бажання зайняти певну позицію в соціумі, заслужити авторитет; мотиви соціального співробітництва – прагнення до усвідомлення, аналізу способів і форм свого співробітництва з оточуючими, до постійного вдосконалення цих форм. На етапі оволодіння професією мотивація, пов'язана з інтересом до даної професії, виступає в якості ресурсу і передумови, які необхідні для розвитку професіоналізму. Іншими словами, студенту необхідні стійкі професійні мотиви навчальної діяльності і цілком адекватні уявлення про свою майбутню роботу. При наявності цих складових мотивації студенти будуть прагнути до постійного розвитку

креативності, націленої на отримання нового знання і формування професійно важливих якостей [5].

Велике значення для успішності вузівської освіти має факт домінування в мотиваційному профілі студента переважно зовнішньої або внутрішньої навчально-професійної мотивації. Так, наприклад, дослідження А. Бугріменко [2] показало, що навчально-професійна діяльність внутрішньо і зовні мотивованих студентів педагогічного вузу істотно розрізняється.

Переважно внутрішньо мотивовані студенти більш занурені, включені в навчальний процес. Для них характерна мотивація самеобумовленої діяльності: вони більш активні, свідомі, довірливі в плануванні свого професійного освіти. Вони приділяють однакову увагу як загальноосвітнім, так і вузькопрофесійним предметів. Студенти з переважанням зовнішньої мотивації в меншій мірі довірливі в організації навчального процесу, менше занурені в навчальну діяльність, оскільки ними рухають не стільки пізнавальні або професійні мотиви, скільки зовнішні по відношенню до процесу і результату навчальної діяльності фактори.

Навчально-професійна мотивація студентів значною мірою визначається також і соціально-психологічними факторами їх професійного становлення, перш за все, – особливостями взаємовідносин суб'єктів освітнього процесу (студентів, викладачів, представників адміністрації).

Особливості мотивації навчання, пов'язані зі специфікою системи міжособистісних відносин учнів, рідко стають предметом психологічних досліджень. У той же час, як показують результати аналізу наукової літератури, соціально-психологічні особливості навчально-професійної діяльності студента можуть бути важливою детермінантою її мотивації [1; 3; 8; 10]. Для того щоб вивчити закономірності впливу соціально-психологічних факторів на навчально-професійну мотивацію, необхідно звернутися, перш за все, до результатів досліджень міжособистісних відносин студентів.

Так, наприклад, проблеми особистісної та групової студентської діяльності розглядалися в роботах К. Платонова [11]. К. Платонов піддав спеціальному аналізу поняття «сумісність» (відмінне від поняття «згуртованість»), яке визначив як здатність групи стати самоврядним суб'єктом. Процес узагальнення різних характеристик людини членами студентської групи він розділив на ряд стадій – стихійно-буденну, цілеспрямовану і організаційну, і на цій підставі запропонував оригінальний метод узагальнення незалежних характеристик, який увійшов в практику вітчизняної психології.

В даний час соціальні психологи виявляють великий інтерес до дослідження учнівських груп в системі вищої професійної освіти. При цьому автори розглядають групу студентів як сукупний суб'єкт діяльності та спілкування. Так, К. Гайдар [3] вважає, що даний феномен пов'язаний з розвитком перцептивних здібностей учнів, і вже на другому році навчання студентська група стає повноцінним суб'єктом взаємин.

Той факт, що студентська група в процесі вузівської освіти послідовно проходить різні ступені в розвитку внутрішньогрупових міжособистісних відносин, прямо або побічно відзначається в цілому ряді досліджень.

Так, наприклад, М. Дьяченко, Л. Кандибовіч і С. Кандибовіч [4], Ю. Кондратьєв [7], відзначають, що студентська група, в залежності від курсу навчання, проходить наступні стадії свого розвитку :

- стадія 1 (першокурсники та частина другокурсників) – переважання адаптаційних процесів; активне пристосування до умов вузівського навчання, входження в нову соціальну спільність; першокурсники навчаються «бути справжніми студентами», тобто засвоюють норми вузівського життя;
- стадія 2 (третьокурсники і частина другокурсників) – в групі вже склалися громадську думку та дружні взаємини, і вона готова до самостійних спільним діям;
- стадія 3 (четвертокурсники і п'ятикурсники) – кожен студент здатний бути виразником групових вимог.

Неважко помітити, що вищеописані стадії соціально-психологічного розвитку студентської групи багато в чому збігаються за своїми характеристиками з фазами входження індивіда у відносно стабільну соціальну спільність (адаптація, індивідуалізація, інтеграція), відповідно до концепції А. Петровського.

Ще одна характеристика динаміки розвитку студентської групи знайдена А. Марковою, яка продемонструвала зміну особистісної спрямованості студентів при переході від I курсу до V курсу: студенти I-II курсів переважно орієнтовані на спілкування, а студенти IV-V курсів – на оволодіння професією, що викликає у них критичне ставлення до викладання і більш високу тривожність з приводу своєї професійної придатності [9].

Н. Бакшаєва і А. Вербіцкій відзначають, що в науці «відкритою залишається проблема виявлення психологічних механізмів динамічної взаємодії пізнавальних і професійних мотивів, їх взаємних трансформацій в процесі переходу від навчальної діяльності студента до професійної діяльності фахівця до моменту закінчення вузу» [1, с. 45].

Таким чином, на підставі теоретичного дослідження навчально-професійної мотивації студентів ми прийшли до висновку, що, незважаючи на результати численних досліджень, виконаних в цій області, проблема залишається недостатньо вивченою, особливо стосовно до завдань сучасного вузівської освіти. Крім того, поряд із педагогічними, психологічними та іншими чинниками, що визначають дане явище, в значній мірі на нього можуть вплинути соціально-психологічні характеристики студентів.

Вивчення навчально-професійної мотивації студентів є проблемою не тільки актуальною, а й надзвичайно складною, що вимагає подальшої розробки.

Список використаної літератури

1. **Бакшаева Н. А.** Психология мотивации студентов / Н. А. Бакшаева, А. А. Вербицкий. – М.: Логос, 2006. – 184 с.
2. **Бугрименко А. Г.** Внутренняя и внешняя учебная мотивация у студентов педагогического вуза [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.psyjournals.ru>.
3. **Гайдар К. М.** Динамика субъектного развития студенческой группы в период обучения: [Электронный ресурс]: автореф. дис.канд. псих. наук / К.М. Гайдар. – М., 1994. – Режим доступа: www.lib.ua-ru.net.
4. **Дьяченко М. И.** Психология высшей школы / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович, С. Л. Кандыбович. – Минск: Харвест, 2006. – 416 с.
5. **Ильин Е. П.** Мотивация и мотивы: Учебник. – СПб.: Питер, 2004. – 502 с.
6. **Кикоть В. Я.** Педагогика и психология высшего образования: Ученик / В. Я. Кикоть, В. А. Якунин. – СПб.: СПб ГУ, 1996. – 320 с.
7. **Кондратьев Ю. М.** Специфика отношений межличностной значимости в студенческой группе на разных этапах обучения [Электронный ресурс] / Ю. М. Кондратьев, М. Е. Сачкова. – Режим доступа: <http://www.psyedu.ru>.
8. **Леонтьев А. Н.** Лекции по общей психологии / А. Н. Леонтьев. – М.: Смысл, 2000. – 509 с.
9. **Маркова А. К.** Формирование мотивации учения в школьном возрасте / А. К. Маркова: пособие для учителя. – М.: Педагогика, 1983. – 193 с.
10. **Овчинников М. В.** Структура и динамика мотивации учения студентов педагогического вуза [Электронный ресурс]: автореф. дис. канд. псих. наук / М. В. Овчинников. – М., 2008. – Режим доступа: <http://elar.urfu.ru>.
11. **Платонов К. К.** Структура и развитие личности / К. К. Платонов. – М.: Наука, 1986. – 255 с.
12. **Смирнов С. Д.** Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учеб. пособ. для вузов / С. Д. Смирнов. – М.: Академия, 2005. – 400 с.

Загной Т. В. Соціально-психологічні особливості навчально-професійної мотивації студентів

У статті представлені результати теоретичного дослідження соціально-психологічних особливостей навчально-професійної мотивації студентів вузу. Виявлені специфічні особливості навчально-професійної мотивації студентів, які зумовлені логікою особистісного і групового соціально-психологічного розвитку учнів в процесі вузівської освіти. Показані зв'язки навчально-професійної мотивації студентів з їх статусом і характеристиками неформальної структури навчальної групи.

Ключові слова: навчально-професійна мотивація, міжособистісні відносини, статус, студенти, вуз.

Загной Т. В. Социально-психологические особенности учебно-профессиональной мотивации студентов

В статье представлены результаты теоретического исследования социально-психологических особенностей учебно-профессиональной мотивации студентов вуза. Выявлены специфические особенности

учебно-професійної мотивації студентів, обумовлені логікою особистого і групового соціально-психологічного розвитку учасників в процесі університетського навчання. Показано зв'язи навчально-професійної мотивації студентів з їх статусом і характеристиками неформальної структури навчальної групи.

Ключевые слова: навчально-професійна мотивація, міжособистісні стосунки, статус, студенти, вуз.

Zagnoy T. V. Social and psychological characteristics of teaching and professional motivation of students

The paper presents the results of a theoretical study on the socio-psychological characteristics of educational and professional motivation of students of the university. Specific features of educational and professional students' motivation due to the logic of personal and group social and psychological development of students in higher education. Connections between the educational and professional motivation of students to their status and characteristics of the informal structure of the study group.

Key words: educational and professional motivation, interpersonal relations, status, students, university.

Стаття надійшла до редакції 30.09.2012 р.

Прийнято до друку 26.10.2012 р.

УДК 37.013.42

С. О. Коваленко

**СОЦІАЛЬНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ УЧНІВ ПТУВ КОНТЕКСТІ
ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ**

Як показують дослідження, новоутворення юнацького віку свідчить про те, що на даному етапі починається найбільш інтенсивне соціальне самовизначення особистості, а окремі складові якості соціальної зрілості, вже повинні бути сформовані. Ось чому проблема соціального самовизначення, яка обумовлена ціннісним ставленням до праці стає сьогодні актуальною, як для педагогічної науки, так і для практики.

У даній статті аналізується процес соціального самовизначення учнів ПТУ, вплив їх ціннісних орієнтацій на професійні наміри, виділяється ступінь стійкості ціннісних орієнтацій як певного фактора у вказаному процесі.

Аналіз наукової літератури з досліджуваної проблеми показує, що в сучасній педагогічній науці сформовано досить великий і різноманітний фонд наукових знань, який розкриває філософські, соціологічні,

Наукове видання

ВІСНИК

Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(педагогічні науки)

№ 22 (257) листопад 2012

Частина VIII

Відповідальні за випуск:

к. п. н., доц. **О. Л. Караман,**

к. п. н., доц. **Я. І. Юрків**

Здано до склад. 26.09.2012 р. Підп. до друку 26.10.2012 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 36,27. Наклад 200 прим. Зам. № 178.

Видавець і виготовлювач

Видавництво Державного закладу

„Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. т/ф: (0642) 58-03-20.

e-mail: alma-mater@list.ru

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.